

Utcai fák, „Zöld Város”

Valamikor régen majdnem mindenütt erdő volt, itt is, Sopron helyén. Aztán kezdték kialakítani az utakat, melléjük jóval később házsorokat zsúfoltak egyre szorosabban, és eltűntek az élőhelyek növények, állatok számára. Ez a folyamat most is zajlik, ezért csak annak örülhetünk, hogy szerencsénkre körülöttünk kivételesen sok erdő, rét, élővíz maradt.

Azért mégis hiányzott sok embernek az élő növényzet, a madárdalos friss levegő, a hús és illatos környezet, ezért igyekeztek még ezekbe a keskeny utcákba is fasorokat, vagy legalább sövényeket ültetni. Valóságos csoda, hogy még mindig köztünk élnek ezek a sokat tűrő fák és bokrok, hiszen nagyon kicsi felületen kapnak esővizet, levegőt, füstös és nyáron forró is körülöttük minden, sokszor nekikmegy valami, a gyökereiket időnként, az ágaikat rendszeresen csonkolják. Persze jogos volt egyik barátunk kérdése: miért nincsenek idős, nagyra nőtt utcai fák Sopronban? Tényleg, miért? Pedig lehetnének, de olyan gyakran cserélik őket, hogy nem tudnak megvastagodni, kiterébélyesedni. (A Bánfalvi úton áll még néhány szép természetes hársfa, amíg lehet, érdemes megcsodálni őket!)

Egy jó helyen nőtt fának legalább akkora területű a gyökérzete, mint a koronája. Egy városi fa, ha nem kap elég nedvességet, ennél is tovább keresgél a burkolatok alatt. Ha belóg az „ürszelvénybe”, vagyis nekimennek a teherautók az ágainak, akkor fölnyesik őket, de akkor meg a házakat árnyékolja be nagyon. Oldalirányban se nőhet, a házfalak miatt. Láthatjuk tavasszal, milyen csonkok ezek a később mégis kilombosodó fák. Azt is láthatjuk télen, milyen kopár lenne az utca nélkülük!

Mi a megoldás? Cserélni egy fát nem lehet, mert hiába nevelgetik jó magasra évekig, olyan nagyokat nem lehet ültetni, mint a korábbiak. Sőt, az új fasorokba már eleve kicsire növéket ültetnek. Jöhetnek a klímaberendezések, amik tovább melegítik a városokat...

Talán egy jó lehetőség marad, amit már a nyugati nagyvárosok is szorgalmaznak, támogatnak: a házfalak befuttatása és a zöldtető. Persze erre is lehet kifogásokat találni, de mégis élő, és élettere sok kisebb lénynek, nekünk is segít a légvételben, és még szép is, bár ez manapság nem döntő érv.

Sok fát ültettünk már, magokat is szórtunk, amerre lehet, és meg is mentettük néhány ezer fa életét. Amikor a Zöld út programon dolgoztunk, aminek az lett volna a célja, hogy itt is környezetbarát közlekedés lehessen, már csak a Patak utca alsó szakaszát találtuk a városon belül, ami élő alagútként fellelkesítette az embereket. A Hivatal tájékoztatása szerint még nincs végleges döntés a kettős ostorfa-sor ügyében, de a kopogtató szakértők már megírták véleményüket. És az ottlakók is évtizedek óta egyre inkább követelik a kivágást. Kár lenne értük, de azt is el kell fogadnunk, hogy ők sem lehetnek örökéletűek. Reméljük, az utca közepén álló gyönyörű bükkfát nem bántják, és biztatunk mindenkit, hogy a burkolt belvároson kívül, ahol lehet, ültessen, vessen, vagy legalább hagyja meg a bokrokat és fákat! A Szabadság és Hűség – Madarak és Fák városában, Ó-Édenvárban talán ez nem nagy kérdés.

Hárs Olivér